

Uitvoeringsplan schuldhelpverlening

Gemeente Nijkerk

Inhoudsopgave

1. Aanleiding	3
2. Preventie	4
2.1 Informeren en adviseren: primaire preventie	4
2.2 Vroegsignalering: secundaire preventie	5
2.3 Nazorg: tertiaire preventie	5
3. Doelmatige aanpak	6
4. Toegankelijkheid	7
5. Financiën	8

1. Aanleiding

In 2021 is het beleidsplan Schuldhulpverlening vastgesteld. U leest nu de uitwerking van dit beleidsplan, het uitvoeringsplan Schuldhulpverlening. Het uitvoeringsplan bevat concrete acties die bijdragen aan de doorontwikkeling van de koers, strategie en bijbehorende speerpunten van de gemeente en externe organisaties. Daarnaast sluit het uitvoeringsplan voor schuldhulpverlening aan op de beleidsplannen armoede en op de visie op werk. In dit uitvoeringsplan ligt de focus van de schuldenaanpak op preventie, de doelmatige aanpak en de toegankelijkheid van de schuldhulpverlening.

- Preventie

De afgelopen jaren is gebleken dat mensen zich pas bij de gemeente melden als een kleine betalingsachterstand is opgelopen tot een problematische schuld. Problematische schulden zorgen voor stress, wat het op de langere termijn moeilijker maakt om na te denken. Wanneer een inwoner in de schulden zit, kost het veel tijd en energie om weer naar een financieel gezonde situatie te gaan. Om dit te voorkomen wil de gemeente inzetten op schuldpreventie. Schuldpreventie is onder te verdelen in preventie, adviseren en informeren, vroegsignalering en nazorg om terugval te voorkomen.

- Doelmatige aanpak

De gemeente zet in op een doelmatige aanpak van problematische schulden, waarbij de ontwikkeling van financiële zelfredzaamheid gestimuleerd wordt. Dit om zoveel mogelijk te voorkomen dat een inwoner na het schuldentraject opnieuw in de schulden terechtkomt. Voor de gemeente Nijkerk betekent dit dat er samen met de inwoner met geldzorgen een plan van aanpak wordt gemaakt op maat. De situatie van de inwoner geldt als het uitgangspunt voor het te volgen traject. De focus hierbij ligt op alle leefgebieden. Dit vraagt om een integrale aanpak en een stevige samenwerking met lokale ketenpartners.

- Toegankelijkheid

Uit onderzoek blijkt in 2020 15% van de Nijkerkse huishoudens met problematische schulden een beroep deed op de professionele schuldhulpverlening. De overige 85% deed dat niet. Schaamte, niet weten waar men naartoe kan, het onderschatten van de problemen en het hanteren van weigeringsgronden in de beleidsregels worden onder andere als reden aangevoerd om je niet te melden. De gemeente wil zoveel mogelijk inwoners met (dreigende) schulden bereiken en de ondersteuning bieden die zij nodig hebben en legt daarom de focus op het bereiken van inwoners met geldzorgen, ook de inwoner die geen problematische schulden heeft.

Preventie

In het beleidsplan Schuldhulpverlening is te lezen dat de gemeente Nijkerk zich de komende jaren actief wil inzetten op preventieve maatregelen om problemen te voorkomen dan wel op te lossen. genezen. Preventie is op te delen in drie verschillende soorten activiteiten:

2.1 Informeren en adviseren: primaire preventie

Informeren en voorlichten is een vorm van primaire preventie en heeft als doel het voorkomen dat mensen betalingsachterstanden of problematische schulden krijgen. Op dit moment is het mogelijk om een adviesgesprek te krijgen met een schuldhelpverlener of een financieel expert voor ondernemers met schulden. Daarnaast bieden SchuldHulpMaatje Nijkerk en Humanitas ondersteuning aan alle inwoners met geldzorgen of als een schuldensituatie nog gestabiliseerd moet worden. Met de in te zetten ondersteuning wordt rekening gehouden met de achtergrond en de leeftijd van de inwoner.

Wij werken daarnaast mee aan scholen of projecten als zij leerlingen voorlichting willen geven rondom geldzaken en verstrekken 18-jarige een verjaardagskaart met financiële voorlichting.

Als gemeente in de rol van schuldeiser houden wij eveneens rekening met de schuldensituatie van de inwoner. Denk hierbij aan de mogelijkheid om kwijtschelding te verlenen aan een inwoner. De komende jaren willen wij deze dienstverlening verder uitbreiden door:

	onderwerp	stand van zaken
1.	Wij gaan preventieve dienstverlening aanbieden voor specifieke doelgroepen. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van het geven van voorlichtingen gericht op specifieke doelgroepen of het geven van budgetcursussen.	Wordt herstart
2.	Het Accent Praktijkonderwijs geeft informatie aan leerlingen in de leeftijd van 15- 18 jaar over hoe leerlingen om kunnen gaan met geld. Wij onderzoeken of andere scholen een dergelijk onderwerp op het curriculum kunnen zetten om leerlingen financieel zelfredzaam te maken.	In ontwikkeling
3.	In de regio Amersfoort wordt er door de samenwerkende gemeenten gekeken of er gezamenlijk zaken kunnen worden opgepakt die te maken hebben met het bereiken van jeugd.	Gestart
4.	Wij willen online communicatie gebruiken om specifieke doelgroepen te bereiken.	Nieuw
5.	Het minimabeleid maakt in de gemeente Nijkerk onderdeel uit van het armoedebeleid. Een effectief schuldhelpverleningsbeleid kan armoede bestrijden. Daarom blijven wij: • het armoedebeleid onder de aandacht brengen aan inwoners en partners; • de inwoners en partners actief wijzen op gemeentelijke regelingen en voorzieningen; • in samenwerking met Sigma Formulierenhulp ondersteuning bieden bij het aanvragen.	In ontwikkeling
6.	Wij zullen de Week van het Geld voortzetten met samenwerkingsorganisaties.	In ontwikkeling
7.	Wij willen tools inzetten die bijdragen aan het financieel zelfredzaam maken van inwoners. Wij onderzoeken of wij ons kunnen aansluiten bij het Huishoudboekje en/of de FiKks App. Met het Huishoudboekje krijgt een deelnemer meer overzicht over zijn eigen geld. Inkomsten (loon, uitkering, toeslagen) komen binnen op de rekening van de gemeente. Wij betalen daaruit iedere maand tijdig de belangrijkste vaste lasten. Aansluiten bij de FiKks App zal eveneens onderzocht worden. In deze app wordt een financieel dashboard gemaakt met daarin actiegerichte stappen op weg naar een geldzorgenvrije toekomst.	Nieuw
8.	Wij onderzoeken een samenwerking met beschermingsbewindvoerders en onderzoeken of wij gebruik willen en kunnen maken van het adviesrecht Bewindvoering. Dit kan bijvoorbeeld door het inzetten van PLINKR HUB. De Hub is een digitaal traject om inwoners die onder bewind zijn gesteld financiële vaardigheden bij te brengen met als doel om weer zelf de eigen geldzaken te regelen.	Nieuw

9.	Wij blijven in gesprek met het voorliggend veld, waaronder ervaringsdeskundigen, om de dienstverlening blijvend te evalueren.	In ontwikkeling
10	In onze informatie en advisering willen wij meer aandacht hebben voor de psychische effecten van armoede en schulden. Als voorbeeld willen wij stress-sensitieve dienstverlening aanbieden.	Nieuw
11	Wij melden ons aan bij VISH (VerwijsIndex SchuldHulpverlening), waardoor een gerechtsdeurwaarder kan zien of een inwoner een schuldhulpverlener heeft.	Nieuw
12	Wij sluiten ons aan bij het Convenant Lokale Overheid, waarbij wij eveneens onze eigen dienstverlening evalueren op sociaal incasseren.	Nieuw

2.2 Vroegsignalering: secundaire preventie

Sinds 2019 wordt in Nijkerk de vroegsignalering uitgevoerd onder de naam 'Op tijd erbij'. Vanaf 1 januari 2021 is vroegsignalering een wettelijke taak van de gemeente. Het melden van betalingsachterstanden aan de gemeente, door nutsbedrijven, zorgverzekeraars en woningverhuurders, is sindsdien een verplichting. De gemeente Nijkerk ontvangt eveneens gegevens van de inwoners die op de de CAK-lijst 'aanmelding wanbetalers' staan.

Afhankelijk van de melding zoeken wij contact met de inwoner. Het is mogelijk dat er een huisbezoek wordt afgelegd. Tijdens dat huisbezoek wordt in overleg met de inwoner een plan gemaakt om de schulden op te lossen of wordt, indien mogelijk, de schuld meteen opgelost.

De vroegsignalering wordt door het Geldloket, onderdeel van Stadsring Amersfoort, uitgevoerd samen met een Wmo-consulent.

onderwerp: vroegsignalering	stand van zaken
1. Wij onderzoeken of er meer schuldeisers willen en kunnen aansluiten de vroegsignalering. Denk hierbij aan organisaties zoals de GBLT.	Nieuw
2. Wij willen de samenwerking met lokale partners en de integrale toegang optimaliseren en daar waar mogelijk uitbreiden.	In ontwikkeling
3. Wij zijn sinds 2019 aangesloten bij het Landelijk Convenant Vroegsignalering en blijven onze samenwerkingspartners stimuleren om zich ook aan te sluiten.	In ontwikkeling

2.3 Nazorg: tertiaire preventie

Nazorg is een instrument dat de gemeente Nijkerk blijft inzetten om het opnieuw ontstaan van schulden te voorkomen. Daarnaast is het bieden van nazorg essentieel om de inwoner te ondersteunen bij de start een schuldenvrije toekomst, zelfredzaamheid waar mogelijk te bevorderen en waar mogelijk te voorkomen. Nazorgactiviteiten dragen bij aan het succesvol voorkomen van terugval en hebben hierdoor een preventieve werking. Met name nu de minnelijke en wettelijke schuldhulpverleningstrajecten een looptijd hebben van achttien maanden, is het extra belangrijk om de inwoner te ondersteunen na het schuldentraject.

Standaard worden er nazorggesprekken gevoerd met de inwoner. Indien de inwoner ondersteuning nodig heeft, wordt er passende ondersteuning geboden. Indien de inwoner aangeeft dat nazorg niet nodig is, wordt er geen nazorg geboden. Naast het aanbieden van de standaard nazorggesprekken willen wij de komende jaren de nazorg gaan intensiveren. Hierbij kan gedacht worden aan het voeren van een gesprek met de inwoner om de vaste lasten door te nemen of om de inwoner meerdere malen te spreken. Het hangt af van de wensen en de situatie van de inwoner hoe de nazorg aangeboden wordt. Met andere woorden: wij willen nazorg op maat bieden.

Onderwerp: nazorg	stand van zaken
1. Wij gaan de nazorg intensiveren.	In ontwikkeling

2. Wij onderzoeken of wij het Huishoudboekje kunnen inzetten bij een nazorgtraject.	Nieuw
3. Wij zullen een samenwerking starten met beschermingsbewindvoerders/budgetbeheerders.	Nieuw
4. Wij onderzoeken of PlinkR HUB een middel is om inwoners, die langdurig onder inkomensbeheer staan, financieel zelfredzaam maken met als doel dat zij hun eigen inkomen weer kunnen beheren.	Nieuw
5. Wij onderzoeken of wij de periode BKR-registratie schuldregeling zes maanden na een geslaagd schuldentraject kunnen verwijderen, zodat inwoners na het oplossen van hun schulden ook een daadwerkelijk schone lei ontvangen.	Nieuw

2. Doelmatige aanpak

Het doel van curatieve schuldhulpverlening is het oplossen van (problematische) schuldensituaties van inwoners. Wij zetten in op een doelmatige aanpak van schulden, waarbij de ontwikkeling van financiële zelfredzaamheid gestimuleerd wordt en ondersteuning wordt aangepast op de individuele situatie van de inwoner.

Op dit moment voert Plangroep namens de gemeente Nijkerk de minnelijke schuldhulpverleningstrajecten uit voor particuliere inwoners van de gemeente Nijkerk. Afhankelijk van de situatie van de inwoner wordt er een saneringskrediet aangeboden of een minnelijk schuldregelingstraject. Indien de financiën van een inwoner nog onvoldoende stabiel zijn, wordt ondersteuning van Humanitas of SchuldHulpMaatje ingeschakeld. Crisissituaties, waaronder dreigende uithuiszettingen, worden opgepakt door de gemeente in samenwerking met Plangroep.

Voor ondernemers met schulden heeft de gemeente Nijkerk een aantal mogelijkheden. Indien een ondernemer zoekend is of schuldhulpverlening noodzakelijk is, maar niet weet waar hij of zij terecht kan, verwijst 155-Help-een-bedrijf de ondernemer naar het juiste loket. Daarnaast biedt het IMK een training ondernemersvaardigheden die ondernemers binnen de gemeente Nijkerk vrijblijvend kunnen volgen.

Op het moment dat een ondernemer ondersteuning nodig heeft bij het stabiliseren van zijn schuldensituatie, kan deze contact opnemen met Over Rood. Over Rood biedt persoonlijke begeleiding om ondernemers met schulden en achterstanden.

Indien een ondernemer door omstandigheden tijdelijk financiële problemen heeft, kan de gemeente bijstand verlenen in de vorm van een lening of een gift aan de ondernemer. De ondernemer kan zich hiervoor melden bij de gemeente, afdeling Bbz.

Tot slot, voor de uitvoering van de minnelijke schuldhulpverlening voor ondernemers kunnen ondernemers zich melden bij de gemeente of Menzing & Partners.

De komende jaren willen wij een integrale aanpak en het verstevigen van de samenwerking met de lokale samenwerkingspartners. Dit willen wij gaan realiseren door:

Onderwerp: doelmatige aanpak	stand van zaken:
1. Wij gaan de inzet van de Nederlandse Schuldhulproute evalueren en bepalen of wij aangesloten blijven bij de Nederlandse Schuldhulproute.	Nieuw
2. Wij gaan de toegang tot schuldhulpverlening verbeteren.	In ontwikkeling
3. Om integrale dienstverlening aan te bieden, krijgt de uitvoering van het sociaal domein een training stress-sensitieve dienstverlening.	Nieuw
4. Wij onderzoeken of het noodzakelijk is om ons aan te sluiten bij het Schuldenknooppunt.	Nieuw
5. Wij gaan de rol van vrijwilligers, met name ervaringsdeskundigen, evalueren en daar waar mogelijk intensiveren.	Nieuw

6. Wij gaan het schuldhulpverleningstraject, waar mogelijk, op maat aanbieden en is een integraal onderdeel van het bredere sociaal ondersteuningsaanbod (rekening houdend met andere leefdomeinen en gedrag).	In ontwikkeling
7. Wij gaan samen met de inwoner, naar behoefte van de inwoner, het schuldhulpverleningstraject gedurende het traject evalueren. Tijdens dit gesprek worden alle leefgebieden van de inwoner besproken en wordt, indien nodig, actief doorverwezen naar andere hulpverlening.	In ontwikkeling

3. Toegankelijkheid

De toegang tot schuldhulpverlening is inclusief en voor iedereen toegankelijk. Op dit moment kan iedere inwoner zich, digitaal of telefonisch aanmelden voor schuldhulpverlening. Ook ondernemers met schulden kunnen dit doen. Alhoewel het klanttevredenheidsonderzoek ons vertelt dat de hulpverlening momenteel een voldoende scoort, willen wij de dienstverlening blijven optimaliseren. Wij willen de dienstverlening de komende jaren zo inrichten dat inwoners zich laagdrempelig kunnen aanmelden via verschillende routes, namelijk digitaal, op afspraak of direct telefonisch.

Onderwerp: toegankelijkheid	stand van zaken:
1. De toegang tot de schuldhulpverlening, voor zowel particulieren als ondernemers, wordt laagdrempeliger.	In ontwikkeling
2. De inwoner kan zich voor schuldhulpverlening aanmelden via verschillende routes. In elk geval via een spreekuur, telefonisch, op afspraak en digitaal.	Nieuw
3. De inwoner kan zich altijd aanmelden voor schuldhulpverlening.	In ontwikkeling
4. Wij gaan onze dienstverlening aanpassen op de situatie van de inwoner.	Nieuw
4. Wij onderzoeken opnieuw of het noodzakelijk is om ons opnieuw aan te sluiten bij het Schuldenknooppunt.	Nieuw
5. Het aanbod schuldhulpverlening blijven wij onder de aandacht brengen bij inwoners, ondernemers, ondernemersnetwerken en samenwerkende partners.	In ontwikkeling
6. Wij onderzoeken of de toegang tot schuldhulpverlening binnen andere leefgebieden, waaronder gezondheid, voldoende bekend is.	Nieuw
7. Het is mogelijk om een inwoner thuis te bezoeken in het kader van de vroegsignalering. In de evaluatie van de vroegsignalering is geconstateerd dat het afleggen van huisbezoeken waardevol is. Wij onderzoeken of het afleggen van huisbezoeken een onderdeel kan worden van alle dienstverlening die wij bieden rondom schuldhulpverlening, zoals nazorg of tijdens een minnelijk schuldhulpverleningstraject.	Nieuw
8. Wij zullen de beleidsregels schuldhulpverlening actualiseren.	Nieuw